कक्षा ८ नेपालीको नमुना प्रश्नपत्र ५

नमुना प्रश्नपत्र

पूर्णाङ्क ५० · २ घण्टा

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / ५०

सबै प्रश्न अनिवार्य छन्। समय: २ घण्टा.

पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको विशिष्टीकरण तालिका २०८०, कक्षा ८, नेपाली अनुसार साइन्स प्लेग्राउन्डले तयार पारेको अभ्यास प्रश्नपत्र, आधिकारिक प्रश्नपत्र होइन। तलको QR कोडबाट अनलाइन उत्तर हेरेर आफैँ अङ्क दिन सकिन्छ।

नेपाली, कक्षा ८। विद्यार्थीले उत्तर दिँदा सिर्जनात्मक र मौलिक तरिकाले दिनुपर्ने छ। विकल्प दिइएका प्रश्नमा कुनै एकको मात्र उत्तर लेख्नुहोस्।

शब्दार्थ — २ अङ्क

१. दिइएका अर्थसँग मिल्ने शब्द छानी खाली ठाउँमा लेख्नुहोस्: **[२]**

जासुस, चौतारी, अगेनो, राइफल, श्रेय

क. बाटामा बर, पिपलको वरिपरि बस्न बनाइएको ठाउँ .....

ख. आगो बाल्ने ठाउँ, चुलो .....

ग. कामको जस .....

घ. गोली चलाउने लामो बन्दुक .....

शब्द पहिचान — २ अङ्क

२. खाली ठाउँमा मिल्दो शब्द राखी वाक्य पूरा गर्नुहोस्: **[२]**

क. 'जङ्गल' को उस्तै अर्थ दिने शब्द ..... हो। (बारी, वन, चौर)

ख. 'धनी' को उल्टो अर्थ दिने शब्द ..... हो। (मालिक, ठुलो, गरिब)

ग. 'शर' शब्दको अर्थ ..... हो। (वाण, तलाउ, टाउको)

घ. कानले सुन्न नसक्ने मान्छेलाई जनाउने एउटै शब्द ..... हो। (अन्धो, बहिरो, लाटो)

वाक्य रचना — २ अङ्क

३. अर्थ खुल्ने गरी वाक्यमा प्रयोग गर्नुहोस्: **[२]**

आगोसँग खेल्नु, सुटुक्क

शुद्ध शब्द — २ × ०.५ = १

४. शुद्ध शब्द छानेर लेख्नुहोस्: (०.५ × २ = १)

क. (i) वर्षा (ii) बर्षा (iii) वर्सा (iv) बर्सा

ख. (i) बिशेष (ii) विशेस (iii) बिसेस (iv) विशेष

वाक्य सम्पादन — २ अङ्क

५. दिइएको वाक्यलाई शुद्ध पारी लेख्नुहोस्: **[२]**

गाउका मानिसहरु खोलाछेउमा बिरूवा रोप्न गए,

शब्दवर्ग — २ अङ्क

६. गाढा अक्षरमा लेखिएका शब्दको पदवर्ग छुट्याउनुहोस्: **[२]**

ओहो, **तिमीले** कति **सुन्दर चित्र** कोऱ्यौ!

काल / पक्ष र भाव / अर्थ

२ अङ्क

७. दिइएका धातु र सङ्केतका आधारमा खाली ठाउँ भर्नुहोस्: **[२]**

क. अस्ति हामीले नयाँ गीत ..... । (सिक् : सामान्य भूत)

ख. तिमी आइपुग्दासम्म मैले काम ..... । (सक् : पूर्ण भविष्यत्)

ग. आकाशमा कालो बादल छ, आज पानी ..... । (पर् : सम्भावनार्थ)

घ. बारीमा राम्रो मल ..... बाली राम्रो हुन्छ। (हाल् : सङ्केतार्थ)

वाक्य परिवर्तन

३ अङ्क

८. दिइएका सङ्केतका आधारमा वाक्य परिवर्तन गर्नुहोस्: **[३]**

क. केटाहरू मैदानमा खेल्छन्। (एकवचन)

ख. बारीमा मकै फलेछ। (अकरण)

ग. बच्चा चाँडै सुत्यो। (भाववाच्य)

व्याकरणिक

३ अङ्क

९. दिइएको अनुच्छेद पढी उत्तर लेख्नुहोस्: **[३]**

हरेक बालबालिकाले पढ्न, खेल्न र बोल्न पाउनुपर्छ। **विद्यालयमा** बाल क्लब बनेपछि केटाकेटीले आफ्ना कुरा खुलेर राख्न थाले। गाउँ गाउँमा जन्मदर्ताको अभियान चलाइयो। अभिभावकले पनि छोराछोरीलाई नियमित विद्यालय पठाउन थाले। बालश्रम रोक्न वडाले सहयोग गऱ्यो। सबै बालबालिकाले उस्तै मौका पाएपछि समाजमा समानता बढ्छ। अधिकार माग्नेले कर्तव्य पनि सिक्नुपर्छ। हरेक बालबालिकाले आफ्ना सपना पूरा गर्न पाउनुपर्छ भन्ने कुरा गाउँले पनि बुझ्न थालेका छन्।

क. अनुच्छेदबाट एउटा उपसर्ग र एउटा प्रत्यय लागेर बनेको शब्द पहिचान गरी लेख्नुहोस्।

ख. अनुच्छेदबाट एउटा द्वित्व भएर बनेको शब्द र एउटा समस्त शब्द पहिचान गरी लेख्नुहोस्।

ग. गाढा अक्षरमा लेखिएको शब्दको कारक र विभक्ति पहिचान गरी तिनको नाम लेख्नुहोस्।

बोध प्रश्नोत्तर

४ अङ्क

१०. दिइएको गद्यांश पढी सोधिएका प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[४]**

नेपालका पहाडी गाउँमा बाँस मान्छेको जीवनसँग जोडिएको छ। बाँसबाट डोको, नाम्लो, थुन्से र सुपो बनाइन्छ। घरको छानो र भकारीमा पनि यसैको प्रयोग हुन्छ। बाँसको चोयाले डोको बुन्ने सिप बुबाले छोरालाई र आमाले छोरीलाई सिकाउँदै आएका थिए। प्लास्टिकका भाँडा र बोरा बजारमा आएपछि बाँसका सामानको माग घट्यो। धेरै युवाले यो काम छाडे र रोजगारीका लागि गाउँबाहिर गए। तर प्लास्टिक कुहिँदैन र वातावरण बिगार्छ, बाँसको सामान भने माटोमै मिल्छ। बाँस छिटो बढ्छ र पहिरो रोक्न पनि मद्दत गर्छ। अहिले केही गाउँमा बाँसका झोला, बत्तीका छाता र फूलदान बनाएर सहरमा बेच्न थालिएको छ। यसरी पुरानो सिपले नयाँ आम्दानी दिएको छ र गाउँका दिदीबहिनीले पनि घरमै काम पाएका छन्।

क. बाँसबाट बनाइने कुनै दुई सामानको नाम लेख्नुहोस्।

ख. बाँसका सामानको माग किन घट्यो?

ग. बाँसको सामान प्लास्टिकभन्दा किन राम्रो मानिएको छ?

घ. बाँसको सिप जोगाउन युवाले के गर्न सक्छन्? आफ्नो विचार लेख्नुहोस्।

बुँदा टिपोट र सारांश

४ अङ्क

११. दिइएको अनुच्छेदबाट चारओटा बुँदा टिपोट गरी शीर्षकसहित एक तृतीयांशमा सारांश लेख्नुहोस्: **[४]**

विनोदकी हजुरआमाको चौरासी पूजा आउँदै थियो। उसले उपहार के दिने भनेर दिनभर सोच्यो। उहाँको ममता सम्झेर उसले स्मरणीय उपहार दिने विचार गऱ्यो, तर आफूसँग धेरै पैसा थिएन। हजुरआमाले उपहार नलिनुभयो भने आफन्तअगाडि लाज होला भन्ने डर पनि उसलाई लाग्यो। कहिले उपहार नै नल्याउने, कहिले साथीसँग मिलेर किन्ने विचार आयो। अन्त्यमा उसले हप्ता दिनअघि आफैँले बनाएको हजुरआमाको तस्बिर सम्झ्यो। त्यसमा मिल्दो फ्रेम हालेर बगैँचाका फूलको माला लगाइदिने योजना बन्यो। हजुरआमासँग फोटो खिच्ने कुरा पनि उसले सोच्यो। उपहारको मोल पैसाले होइन, हृदयले तोक्छ भन्ने कुरा उसले बुझ्यो। त्यसपछि ऊ ढुक्क भएर खाना खान गयो।

निर्देशित रचना

३ अङ्क

१२. कुनै एक प्रश्नको उत्तर दिनुहोस्: **[३]**

क. दिइएका बुँदाका आधारमा जीवनी तयार पारी शीर्षकसमेत दिनुहोस्:
चित्तधर हृदय — सन् १९०६ मा काठमाडौँमा जन्म — ल्हासामा व्यापार गर्ने परिवार — पुख्यौँली व्यापार नगरी नेपाल भाषाको साहित्यमा लाग्नु — 'आमा' कविताका कारण जेल — जेलमै 'सुगत सौरभ' महाकाव्य — बहिनी मोतीलक्ष्मीले कागजका टुक्रा बाहिर ल्याउनु — 'कविकेशरी' उपाधि — सन् १९८२ मा निधन

ख. 'इन्टरनेटको सदुपयोग' शीर्षकमा दुई जना साथीबिच हुने संवादको नमुना तयार पार्नुहोस्।

व्यावहारिक लेखन

३ अङ्क

१३. कुनै एक प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[३]**

क. टाढाको जिल्लामा बस्ने साथीलाई आफ्नो विद्यालय र गाउँको हालखबर बताउँदै एउटा घरायसी चिठी तयार पार्नुहोस्।

ख. विद्यालयको वार्षिकोत्सवमा अभिभावकलाई बोलाउन एउटा निमन्त्रणा पत्र तयार पार्नुहोस्।

भाव विस्तार वा व्याख्या

३ अङ्क

१४. कुनै एकको भाव विस्तार गर्नुहोस्: **[३]**

क. स्वामी प्रपन्नाचार्य अध्ययनलाई उमेरले कहिल्यै छेक्दैन भन्ने विचारका दृष्टान्त हुन्।

ख. एक मुठी सास भएसम्म हामीले निर्माण कार्यमा पछि पर्नुहुँदैन।

अतिसङ्क्षिप्त उत्तर

४ अङ्क

१५. 'सहिदहरूको सम्झनामा' कविताका आधारमा सोधिएका प्रश्नको एक दुई वाक्यमा उत्तर लेख्नुहोस्: **[४]**

क. कवितामा 'तारा' र 'बिहान' ले केलाई बुझाएका छन्?

ख. कविले फाँसीको डोरीलाई के भनेका छन्?

ग. हाम्रो दैनिक जीवनमा सहिदको योगदान कुन कुन कुरामा छ भनिएको छ?

घ. कर्तव्य बिर्स्यौँ भने के हुन्छ भनी कविले चेतावनी दिएका छन्?

लामो उत्तर

५ अङ्क

१६. कुनै एक प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[५]**

क. 'अमर पुत्र' कथाका आधारमा भाजुलालको चरित्र चित्रण गर्नुहोस्।

ख. 'से गुम्बाको सुन्दरता' नियात्राका आधारमा 'दुःखपछि सुख' भन्ने कुराको पुष्टि गर्नुहोस्।

निबन्ध लेखन

५ अङ्क

१७. कुनै एक शीर्षकमा १२५ शब्द नघटाई निबन्ध लेख्नुहोस्: **[५]**

क. मैले भेटेको असल मान्छे

ख. शिक्षाको महत्त्व

ग. नेपालमा पर्यटन

Science Playground, काटुन्जे, भक्तपुर
https://science-playground.com/learn/grade-8-nepali/papers/5